

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 29. julija 2019*

„Predhodno odločanje – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29/ES – Informacijska družba – Harmonizacija nekaterih vidikov avtorske in sorodnih pravic – Vzorčenje (*sampling*) – Člen 2(c) – Proizvajalec fonogramov – Pravica reproduciranja – ‚Delno‘ reproduciranje – Člen 5(2) in (3) – Izjeme in omejitve – Obseg – Člen 5(3)(d) – Citati – Direktiva 2006/115/ES – Člen 9(1)(b) – Pravica distribuiranja – Temeljne pravice – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 13 – Svoboda umetnosti“

V zadevi C-476/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 1. junija 2017, ki je na Sodišče prispela 4. avgusta 2017, v postopku

Pelham GmbH,

Moses Pelham,

Martin Haas

proti

Ralfu Hütterju,

Florianu Schneider-Eslebnu,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi: K. Lenaerts, predsednik, A. Arabadjiev, M. Vilaras, T. von Danwitz, predsedniki senatov, C. Toader, predsednica senata, F. Biltgen, C. Lycourgos, predsednika senatov, E. Juhász, M. Ilešič (poročevalec), L. Bay Larsen in S. Rodin, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: R. Şereş, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. julija 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za družbo Pelham GmbH ter M. Pelhama in M. Haasa A. Walter, Rechtsanwalt,

* Jezik postopka: nemščina.

- za R. Hütterja in F. Schneider-Eslebna U. Hundt-Neumann in H. Lindhorst, Rechtsanwälte,
- za nemško vlado T. Henze, M. Hellmann in J. Techert, agenti,
- za francosko vlado D. Colas, D. Segoin in E. Armoët, agenti,
- za vlado Združenega kraljestva Z. Lavery in D. Robertson, agenta, skupaj z N. Saundersom, barrister,
- za Evropsko komisijo T. Scharf in J. Samnadda, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 12. decembra 2018

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(c) in člena 5(3)(d) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230) ter člena 9(1)(b) in člena 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL 2006, L 376, str. 28).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Pelham, M. Pelhamom in M. Haasom (v nadaljevanju skupaj: skupina Pelham) na eni strani ter R. Hütterjem in F. Schneider-Eslebnom (v nadaljevanju: Hütter in drugi) na drugi strani, ker je bila pri snemanju skladbe „*Nur mir*“, ki sta jo skomponirala M. Pelham in M. Haas ter za produkcijo katere je bila odgovorna družba Pelham, uporabljena približno dve sekundi trajajoča ritmična sekvenca, vzeta iz fonograma glasbene skupine Kraftwerk, katere člani so Hütter in drugi.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

- 3 Člen 1 Konvencije za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov, podpisane v Ženevi 29. oktobra 1971 (v nadaljevanju: Ženevska konvencija), določa:
„Za namene te konvencije:
 - (a) ‚fonogram‘ pomeni vsak izključno slušni posnetek zvokov izvedbe ali drugih zvokov;
 - (b) ‚proizvajalec fonogramov‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki prva posname zvoke izvedbe ali druge zvoke;
 - (c) ‚kopija‘ pomeni predmet, ki vsebuje zvoke, prevzete neposredno ali posredno s fonograma, in obsega vse ali znaten del zvokov, posnetih na tem fonogramu;
 - (d) ‚distribuiranje javnosti‘ pomeni vsako dejanje, s katerim se kopije fonograma ponudijo neposredno ali posredno široki javnosti ali njenemu delu.“

4 Člen 2 te konvencije določa:

„Vsaka država pogodbenica varuje proizvajalce fonogramov, ki so državljani drugih držav pogodbenic, pred izdelavo kopij brez soglasja proizvajalca in pred uvozom takih kopij, pod pogojem, da je taka izdelava ali uvoz storjen z namenom distribuiranja javnosti, ter pred distribuiranjem takih kopij javnosti.“

Pravo Unije

Direktiva 2001/29

5 V uvodnih izjavah 3, 4, 6, 7, 9, 10, 31 in 32 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(3) Predlagano usklajevanje [harmonizacija] bo pomagalo uresničevati štiri svoboščine notranjega trga in je povezano s spoštovanjem temeljnih pravnih načel, zlasti lastnine, vključno z intelektualno lastnino, ter s svobodo izražanja in javnim interesom.

(4) Usklajena [harmonizirana] pravna ureditev avtorske in sorodnih pravic bo zaradi večje pravne varnosti in hkrati z zagotavljanjem visoke stopnje varstva intelektualne lastnine omogočala naložbe v ustvarjalnost in inovacije vključno z omrežno infrastrukturo, kar bo posledično vodilo k rasti in povečani konkurenčnosti evropske industrije tako na področju ponudbe vsebine in informacijske tehnologije kot bolj splošno v celi vrsti industrijskih in kulturnih sektorjev. To bo zagotavljalo zaposlovanje in spodbujalo ustvarjanje novih delovnih mest.

[...]

(6) Brez uskladitve [harmonizacije] na ravni Skupnosti so lahko posledice zakonodajne dejavnosti na nacionalni ravni, ki so se kot odgovor na tehnološke izzive že začele v številnih državah članicah, občutne razlike v varstvu, s tem pa omejitve prostega pretoka storitev in proizvodov, ki vsebujejo intelektualno lastnino oziroma temeljijo na njej, kar vodi k ponovni drobitvi notranjega trga in zakonodajni neskladnosti. Vpliv takšnih zakonodajnih razlik in negotovosti se bo še povečal z nadaljnjim razvojem informacijske družbe, ki je že znatno povečala čezmejno izkoriščanje intelektualne lastnine. Ta razvoj se bo in se mora še razširiti. Večje pravne razlike in nejasnosti pri varstvu lahko ovirajo ekonomije obsega za nove proizvode in storitve, ki vsebujejo avtorsko in sorodne pravice.

(7) Pravni okvir Skupnosti za varstvo avtorske in sorodnih pravic mora biti torej prilagojen in dopolnjen, kolikor je potrebno za tekoče delovanje notranjega trga. Zato je treba prilagoditi nacionalne predpise o avtorski in sorodnih pravicah, ki se znatno razlikujejo od ene do druge države članice oziroma povzročajo pravne nejasnosti, ki ovirajo tekoče delovanje notranjega trga ter pravilen razvoj informacijske družbe v Evropi, nedoslednim nacionalnim odzivom na tehnični razvoj pa se je treba izogniti, medtem ko razlik, ki ne prizadenejo delovanja notranjega trga, ni treba odstraniti ali preprečiti.

[...]

(9) Vsakršno usklajevanje [harmonizacija] avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. [...]

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. V proizvodnjo proizvodov, kot so fonogrami, filmi ali multimedijski izdelki, ter opravljanje storitev, kot so storitve ‚na zahtevo‘, je treba precej investirati. Zadostno pravno varstvo pravic intelektualne lastnine je nujno, če se želi zagotoviti takšno nagrajevanje in zagotoviti možnost za zadovoljive donose na te investicije.

[...]

(31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. Obstoječe izjeme in omejitve pravic, kot jih določajo države članice, je treba ponovno ovrednotiti glede na novo elektronsko okolje [...] Da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga, je treba takšne izjeme in omejitve opredeliti bolj usklajeno. Stopnja njihovega usklajevanja [harmonizacije] mora temeljiti na njihovem vplivu na gladko delovanje notranjega trga.

(32) Ta direktiva določa izčrpno naštete izjeme in omejitve pravice reproduciranja ter pravice priobčenja javnosti. Nekatero izjeme ali omejitve se nanašajo le na pravico reproduciranja, kjer je to primerno. Ta seznam ustrezno upošteva različne pravne tradicije v državah članicah, hkrati pa je njegov cilj zagotoviti delujoč notranji trg. Države članice naj koherentno uporabljajo te izjeme in omejitve, kar bomo ocenjevali ob pregledu izvedbenih predpisov v prihodnosti.“

6 Člen 2 Direktive 2001/29, naslovljen „Pravica reproduciranja“, določa:

„Države članice predvidijo za spodaj naštete izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma:

[...]

(c) proizvajalcem fonogramov za njihove fonograme;

[...]“

7 Člen 5 te direktive določa izjeme in omejitve pravic iz členov od 2 do 4 navedene direktive. Ta člen v odstavkih 3 in 5 določa:

„3. Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravic iz členov 2 in 3 v naslednjih primerih:

[...]

(d) citati z namenom kritike ali ocene pod pogojem, da se nanašajo na delo ali na predmet sorodnih pravic, ki je bil že bil zakonito dan na voljo javnosti, da je naveden vir vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče, in da je njihova uporaba v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen;

[...]

5. Izjeme in omejitve iz odstavkov 1, 2, 3 in 4 naj se uporabijo le v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.“

Direktiva 2006/115

8 V uvodnih izjavah 2, 5 in 7 Direktive 2006/115 je navedeno:

„(2) Najem in posojanje avtorsko-pravno varovanih del in predmetov varstva sorodnih pravic imata čedalje pomembnejšo vlogo še posebej za avtorje, izvajalce in proizvajalce fonogramov ter filmske producente. Piratstvo postaja vse resnejša grožnja.

[...]

(5) Za ustvarjalno in umetniško delo avtorjev in izvajalcev je nujno potreben primeren dohodek kot osnova za nadaljnje ustvarjalno in umetniško delo, investicije, ki jih zahteva proizvodnje fonogramov in produciranje filmov, pa so še posebej visoke in tvegane. Možnost zagotovitve tega dohodka in povračila investicij je mogoče učinkovito zagotoviti le z ustreznim pravnim varstvom imetnikov pravic.

[...]

(7) Zakonodajo držav članic bi bilo treba približati tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temelji zakonodaja držav članic o avtorski in sorodnih pravicah.“

9 Člen 1 te direktive, naslovljen „Predmet usklajevanja [harmonizacije]“, v odstavku 1 določa:

„V skladu z določbami iz tega poglavja države članice v skladu s členom 6 predvidijo pravico do dovoljenja ali prepovedi dajanja v najem in posojanja izvirnikov ter primerkov avtorsko-pravno varovanih del in predmetov sorodnih pravic, kot je določeno v členu 3(1).“

10 Člen 9 te direktive, naslovljen „Pravica distribuiranja“, v odstavku 1 določa:

„Države članice predvidijo izključno pravico do dajanja na voljo javnosti predmetov iz točk (a) do (d), vključno z njihovimi kopijami, s prodajo ali kako drugače, v nadaljnjem besedilu ‚pravica distribuiranja‘ za:

[...]

(b) proizvajalce fonogramov za njihove fonograme;

[...]“

11 Člen 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115 določa:

„[...] vsaka država članica [lahko] predvidi enake vrste omejitev glede varstva izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, RTV organizacij in producentov prvega posnetka filma, kot jih predvidi v zvezi z varstvom avtorske pravice pri književnih in umetniških delih.“

Nemško pravo

12 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski in sorodnih pravicah) z dne 9. septembra 1965 (BGBl. 1965 I, str. 1273, v nadaljevanju: UrhG) v členu 24 določa:

„1. Neodvisno delo, ustvarjeno s prosto uporabo dela drugega, se lahko objavi in izkorišča brez dovoljenja avtorja uporabljenega dela.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za uporabo glasbenega dela, pri katerem se iz nekega dela prepoznavno vzame melodija, ki je nato podlaga za novo delo.“

- 13 Člen 85(1) UrhG, s katerim sta bila prenesena člen 2(c) Direktive 2001/29 in člen 9 Direktive 2006/115, v prvem stavku, prvi in drugi primer, določa, da ima proizvajalec fonograma izključno pravico reproduciranja in razširjanja fonograma.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 14 Hütter in drugi so člani glasbene skupine Kraftwerk. Ta je leta 1977 izdala fonogram, na katerem je skladba „Metall auf Metall“.
- 15 M. Pelham in M. Haas sta skladatelja skladbe „Nur mir“, ki se je pojavila na fonogramih, za produkcijo katerih je leta 1997 poskrbela družba Pelham.
- 16 Hütter in drugi trdijo, da je skupina Pelham v elektronski obliki kopirala približno dve sekundi trajajoči vzorec (*sample*) z ritmično sekvenco skladbe „Metall auf Metall“ in ta vzorec z zaporednim ponavljanjem vključila v skladbo „Nur mir“, čeprav bi navedeno zaporedje lahko zaigrala.
- 17 Hütter in drugi primarno menijo, da je skupina Pelham kršila pravico, sorodno avtorski, katere imetniki so kot proizvajalci fonogramov. Podredno zatrjujejo, da sta bili kršeni njihova pravica do intelektualne lastnine, ki jo imajo kot izvajalci, in avtorska pravica R. Hütterja na glasbenem delu. Še bolj podredno navajajo, da je skupina Pelham kršila zakonodajo o konkurenci.
- 18 Hütter in drugi so pri Landgericht Hamburg (deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija) vložili tožbo in zahtevali prenehanje kršitve, dodelitev odškodnine, posredovanje informacij in izročitev fonogramov za njihovo uničenje.
- 19 To sodišče je tej tožbi ugodilo, pritožba, ki jo je skupina Pelham vložila pri Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija), pa je bila zavrtnjena. Po tem, ko je skupina Pelham pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) vložila revizijo, je bila sodba Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu) razveljavljena in zadeva je bila temu sodišču vrnjena v ponovno odločanje. Navedeno sodišče je pritožbo skupine Pelham ponovno zavrnilo. Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) je s sodbo z dne 13. decembra 2012 zavrnilo novo revizijo, ki jo je vložila skupina Pelham. Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče, Nemčija) je navedeno sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo predložitvenemu sodišču v ponovno odločanje.
- 20 Predložitveno sodišče navaja, da je uspeh revizijskega postopka odvisen od razlage člena 2(c) in člena 5(3)(d) Direktive 2001/29 ter člena 9(1)(b) in člena 10(2) Direktive 2006/115.
- 21 Na prvem mestu, ugotoviti naj bi bilo treba, ali je skupina Pelham z uporabo zvočnega zapisa Hütterja in drugih pri ustvarjanju lastnega fonograma posegla v izključno pravico zadnjenavedenih do reproduciranja in razširjanja fonograma, na katerem je skladba „Metall auf Metall“, kot je določeno v členu 85(1) UrhG, s katerim sta bila prenesena člen 2(c) Direktive 2001/29 in člen 9 Direktive 2006/115. Zlasti naj bi bilo treba ugotoviti, ali je mogoče ugotoviti tako kršitev, če se, kot v obravnavanem primeru, iz fonograma odvzame dve sekundi trajajoča ritmična sekvenca, ki se nato prenese na drug fonogram, in ali gre pri zadnjenavedenem za kopijo drugega fonograma v smislu člena 9(1)(b) Direktive 2006/115.
- 22 Na drugem mestu, če bi bilo ugotovljeno, da gre za tak poseg v pravico proizvajalca fonograma, naj bi se postavljalo vprašanje, ali se skupina Pelham lahko sklicuje na „pravico do proste uporabe“ iz člena 24(1) UrhG, ki se po analogiji uporablja za pravico proizvajalca fonograma in ki določa, da se neodvisno delo, ustvarjeno s prosto uporabo dela drugega, lahko objavi in izkorišča brez dovoljenja

avtorja uporabljenega dela. Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da v pravu Unije ni nobene izrecne ustreznice take določbe in zato ob upoštevanju okoliščine, da navedena določba področje varstva izključne pravice proizvajalca fonogramov omejuje na reproduciranje in distribuiranje njegovega fonograma, dvomi o njeni skladnosti s tem pravom.

- 23 Na tretjem mestu, izjeme in omejitve, ki so v nacionalnem pravu določene za pravico reproduciranja iz člena 2(c) Direktive 2001/29 in za pravico distribuiranja iz člena 9(1)(b) Direktive 2006/115, naj bi temeljile na členu 5(3) Direktive 2001/29 in členu 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115. Predložitveno sodišče pa ima v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, pomisleke glede razlage teh določb.
- 24 Na četrtem mestu, predložitveno sodišče navaja, da je treba upoštevne določbe prava Unije razlagati in uporabljati ob upoštevanju temeljnih pravic, zagotovljenih z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). V teh okoliščinah se sprašuje, ali imajo države članice polje proste presoje pri prenosu člena 2(c) in člena 5(2) in (3) Direktive 2001/29 ter člena 9(1)(b) in člena 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115 v nacionalno pravo. Predložitveno sodišče namreč navaja, da se določbe nacionalnega prava, s katerimi je prenesena direktiva Evropske unije, v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) načeloma ne smejo presojati glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (ustava Zvezne republike Nemčije) z dne 23. maja 1949 (BGBl. 1949 I, str. 1), temveč le glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravo Unije, če ta direktiva državam članicam ne dopušča nobenega polja proste presoje pri njenem prenosu. To sodišče ima poleg tega v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, pomisleke glede razlage navedenih temeljnih pravic.
- 25 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali gre za poseg v izključno pravico reproduciranja fonograma proizvajalca fonogramov iz člena 2(c) Direktive 2001/29, če se iz njegovega fonograma odvzamejo in na drug fonogram prenesejo najmanjši zvočni drobci?
 2. Ali gre pri fonogramu, ki vsebuje najmanjše zvočne dele, ki so bili preneseni iz drugega fonograma, za kopijo drugega fonograma v smislu člena 9(1)(b) Direktive 2006/115?
 3. Ali lahko države članice sprejmejo ureditev, ki – tako kot določba člena 24(1) UrhG [...] – natančneje določa, da je področje varstva izključne pravice reproduciranja (člen 2(c) Direktive 2001/29) in distribuiranja [člen 9(1)(b) Direktive 2006/115) fonograma proizvajalca fonogramov imanentno omejeno tako, da se lahko samostojno delo, ki je nastalo v okviru proste uporabe njegovega fonograma, izkorišča brez njegovega soglasja?
 4. Ali se delo ali drug predmet sorodnih pravic v smislu člena 5(3)(d) Direktive 2001/29 uporablja za namene citiranja, če ni mogoče ugotoviti, da se uporablja tuje delo ali drug predmet sorodnih pravic?
 5. Ali predpisi prava Unije o pravici reproduciranja in distribuiranja proizvajalca fonogramov (člen 2(c) Direktive 2001/29 in člen 9(1)(b) Direktive 2006/115) in o izjemah ali omejitvah teh pravic (člen 5(2) in (3) Direktive 2001/29 in člen 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115) v nacionalnem pravu puščajo polje proste presoje pri njihovem prenosu?
 6. Na kakšen način je treba pri določitvi obsega varstva izključne pravice reproduciranja (člen 2(c) Direktive 2001/29) in distribuiranja (člen 9(1)(b) Direktive 2006/115) fonograma proizvajalca fonogramov in izjem ali omejitev teh pravic (člen 5(2) in (3) Direktive 2001/29 in člen 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115) upoštevati temeljne pravice iz [Listine]?”

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in šesto vprašanje

- 26 Predložitveno sodišče s prvim in šestim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(c) Direktive 2001/29 ob upoštevanju Listine razlagati tako, da izključna pravica, podeljena proizvajalcu fonogramov, da ta dovoli ali prepove reproduciranje svojega fonograma, temu proizvajalcu omogoča, da nasprotuje temu, da tretja oseba odvzame zvočni vzorec – četudi zelo kratek – iz njegovega fonograma, da bi ta vzorec vključila v drug fonogram.
- 27 V skladu s členom 2(c) Direktive 2001/29 države članice določijo izključno pravico proizvajalcev fonogramov, da za svoje fonograme dovolijo ali prepovejo, „neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma“.
- 28 V Direktivi 2001/29 pojem „reproduciranje [fonograma] [...] v celoti ali deloma“ v smislu te določbe ni opredeljen. Zato je treba pomen in obseg tega besedila v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča določiti ob upoštevanju njegovega običajnega pomena v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem se uporablja, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodba z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 29 Iz besedila člena 2(c) Direktive 2001/29, na katerega je bilo opozorjeno v točki 27 te sodbe, izhaja, da je treba reproduciranje zvočnega vzorca – četudi zelo kratkega zvočnega vzorca – fonograma, ki ga opravi uporabnik, načeloma šteti za „delno“ reproduciranje tega fonograma v smislu navedene določbe in da je tako reproduciranje torej zajeto z izključno pravico, ki jo ima proizvajalec takega fonograma na podlagi te določbe.
- 30 Ta dobesedna razlaga člena 2(c) Direktive 2001/29 je v skladu s splošnim ciljem te direktive, ki je, kot izhaja iz njenih uvodnih izjav 4, 9 in 10, zagotoviti visoko raven varstva avtorske in sorodnih pravic, ter s posebnim ciljem izključne pravice proizvajalca fonogramov, navedenim v uvodni izjavi 10, in sicer zaščititi njegovo investiranje. Kot je namreč opozorjeno v tej uvodni izjavi, je treba v ustvarjanje proizvodov, kot so fonogrami, veliko investirati, tako da je treba njihovim proizvajalcem zagotoviti možnost zadovoljivega donosa.
- 31 Če pa uporabnik pri uveljavljanju svobode umetnosti iz fonograma vzame zvočni vzorec, da bi ga pri novem delu uporabil v spremenjeni in pri poslušanju neprepoznalni obliki, je treba šteti, da taka uporaba ne pomeni „reproduciranja“ v smislu člena 2(c) Direktive 2001/29.
- 32 V zvezi s tem je treba opozoriti, da iz uvodnih izjav 3 in 31 Direktive 2001/29 izhaja, da je namen harmonizacije, ki se izvaja s to direktivo, ohraniti pravično ravnotežje – zlasti v elektronskem okolju – med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove pravice do intelektualne lastnine, ki je zdaj zagotovljena s členom 17(2) Listine, na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov in splošnega interesa na drugi (glej v tem smislu sodbo z dne 7. avgusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, točka 41).
- 33 Sodišče je tako že presodilo, da iz člena 17(2) Listine in iz sodne prakse Sodišča nikakor ne izhaja, da bi bila pravica intelektualne lastnine, ki jo zagotavlja ta določba, nedotakljiva in da bi moralo biti njeno varstvo zato absolutno zagotovljeno (sodbe z dne 24. novembra 2011, Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, točka 43; z dne 16. februarja 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, točka 41, in z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 61).

- 34 To pravico je treba namreč uravnovežiti z drugimi temeljnimi pravicami, med katerimi je svoboda umetnosti, ki je zagotovljena s členom 13 Listine in ki omogoča, ker je zajeta s svobodo izražanja, ki je varovana s členom 11 Listine in s členom 10(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, sodelovanje pri javni izmenjavi kulturnih, političnih in socialnih informacij ter idej vseh vrst (glej v tem smislu ESČP, 24. maj 1988, Müller in drugi proti Švici, CE:ECHR:1988:0524JUD001073784, točka 27, in ESČP, 8. julij 1999, Karataş proti Turčiji, CE:ECHR:1999:0708JUD002316894, točka 49).
- 35 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je tehnika „uporabe vzorcev“ (*sampling*), v skladu s katero uporabnik največkrat z uporabo elektronske opreme vzame vzorec iz fonograma in ga uporabi pri ustvarjanju novega dela, oblika umetniškega izražanja, ki je zajeta s svobodo umetnosti, varovano s členom 13 Listine.
- 36 V okviru uveljavljanja te svobode lahko uporabnik zvočnega vzorca (*sample*) pri ustvarjanju novega dela vzorec, odvzet iz fonograma, spremeni do te mere, da ta vzorec pri poslušanju takega dela ni več prepoznaven.
- 37 To, da bi se štelo, da vzorec, vzet iz fonograma, ki se pri novem delu za namene lastnega umetniškega ustvarjanja uporabi v spremenjeni in pri poslušanju neprepoznavni obliki, pomeni „reproduciranje“ tega fonograma v smislu člena 2(c) Direktive 2001/29, pa ne bi bilo le v nasprotju z običajnim pomenom tega pojma v vsakdanjem jeziku v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 28 te sodbe, temveč tudi z zahtevo po pravičnem ravnotežju, na katero je bilo opozorjeno v točki 32 navedene sodbe.
- 38 Natančneje, taka razlaga bi proizvajalcu fonogramov omogočala, da v takem primeru nasprotuje temu, da tretja oseba za namene umetniškega ustvarjanja odvzame zvočni vzorec, četudi zelo kratek, iz njegovega fonograma, čeprav se s takim odvzemom ne bi poseglo v možnost, da bi navedeni proizvajalec dosegel zadovoljiv donos svojega investiranja.
- 39 Glede na navedene preudarke je treba na prvo in šesto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(c) Direktive 2001/29 ob upoštevanju Listine razlagati tako, da izključna pravica, ki je s to določbo podeljena proizvajalcu fonogramov, da ta dovoli ali prepove reproduciranje svojega fonograma, temu proizvajalcu omogoča, da nasprotuje temu, da tretja oseba uporabi zvočni vzorec – četudi zelo kratek – iz njegovega fonograma, da bi ta vzorec vključila v drug fonogram, razen če je ta vzorec vanj vključen v spremenjeni in pri poslušanju neprepoznavni obliki.

Drugo vprašanje

- 40 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 9(1)(b) Direktive 2006/115 razlagati tako, da fonogram, ki vsebuje glasbene vzorce, prenesene iz drugega fonograma, pomeni „kopijo“ tega fonograma v smislu te določbe.
- 41 V skladu s členom 9(1)(b) Direktive 2006/115 države članice določijo izključno pravico proizvajalcev fonogramov do dajanja na voljo svojih fonogramov javnosti, vključno s kopijami, s prodajo ali kako drugače.
- 42 Pojem „kopija“ v smislu člena 9 Direktive 2006/115 ni opredeljen niti v navedenem členu niti v nobeni drugi določbi te direktive.
- 43 Ta pojem je treba torej razlagati ob upoštevanju sobesedila zadevne določbe in cilja, ki se dosega z zadevno ureditvijo.

- 44 Opozoriti je treba, da je cilj izključne pravice proizvajalca fonogramov do distribuiranja iz člena 9(1)(b) Direktive 2006/115 navedenemu proizvajalcu z ustreznim pravnim varstvom njegovih pravic intelektualne lastnine zagotoviti možnost amortizacije investicij, ki jih je izvedel v zvezi s proizvodnjo fonogramov, saj se te investicije lahko izkažejo za še posebej visoke in tvegane, kot je navedeno v uvodnih izjavah 2 in 5 Direktive 2006/115.
- 45 V zvezi s tem iz te uvodne izjave 2 izhaja, da je namen varstva, ki je s to direktivo podeljeno proizvajalcu fonogramov, predvsem boj proti piratstvu, torej, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 45 sklepnih predlogov, proti proizvodnji in distribuiranju ponarejenih primerkov fonogramov javnosti. Distribuiranje takih primerkov pomeni namreč posebej resno grožnjo interesom proizvajalca takih fonogramov, saj lahko povzroči znatno zmanjšanje dohodkov, ki jih ta ustvarja z dajanjem teh fonogramov na voljo.
- 46 Kot pa je generalni pravobranilec navedel v točki 46 sklepnih predlogov, lahko samo predmet, ki v celoti ali v bistvenem delu povzema zvoke, posnete na nekem fonogramu, glede na svoje značilnosti nadomesti zakonite izvode tega fonograma in lahko zato pomeni njegovo kopijo v smislu člena 9(1) Direktive 2006/115.
- 47 Za to pa ne gre v primeru predmeta, ki – ne da bi v celoti ali v bistvenem delu povzema zvoke, posnete na fonogramu – zgolj vključuje glasbene vzorce, po potrebi v spremenjeni obliki, ki se s tega fonograma prenesejo, da se ustvari novo delo, ki je od navedenega fonograma neodvisno.
- 48 Tako razlago člena 9(1)(b) Direktive 2006/115 ob upoštevanju njenega cilja potrjuje sobesedilo, v katero se umešča ureditev, katere del je ta določba.
- 49 V zvezi s tem, kot je navedeno v uvodni izjavi 7 Direktive 2006/115, je namen te direktive približati zakonodajo držav članic tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temelji zakonodaja številnih držav članic o avtorski in sorodnih pravicah.
- 50 Med temi konvencijami je Ženevska konvencija, katere cilj v skladu z njeno preambulo je predvsem odzvati se na vse večjo razširitev nedovoljenega reproduciranja fonogramov in škode, ki zaradi tega nastaja interesom proizvajalcev.
- 51 Ta konvencija v členu 2 vsebuje določbo, podobno členu 9(1)(b) Direktive 2006/115, ki izrecno določa, da so proizvajalci fonogramov zaščiteni pred proizvodnjo in distribucijo „kopij“ njihovih fonogramov, izdelanih brez privolitve.
- 52 V skladu s členom 1(c) navedene konvencije pa se za tako „kopijo“ šteje predmet, ki vsebuje zvoke, prevzete neposredno ali posredno s fonograma, in ki obsega „vse ali znaten del zvokov“, posnetih na tem fonogramu.
- 53 Določbe Ženevske konvencije sicer niso del pravnega reda Unije, prvič, ker Unija ni pogodbenica te konvencije in, drugič, ker ni mogoče šteti, da je na področju uporabe te konvencije Unija zavzela mesto držav članic, in sicer že zato, ker vse države članice niso pogodbenice navedene konvencije (glej po analogiji sodbo z dne 15. marca 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, točka 41). Vendar pa gre za eno od mednarodnih konvencij, navedenih v točki 49 te sodbe, zaradi česar je treba določbe Direktive 2006/115, kolikor je mogoče, razlagati ob upoštevanju te konvencije (glej v tem smislu sodbo z dne 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, točka 35; z dne 4. oktobra 2011, Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točka 189, in z dne 19. decembra 2018, Syed, C-572/17, EU:C:2018:1033, točka 20).
- 54 Iz tega izhaja, da je treba ugotoviti – kot je to storil generalni pravobranilec v točkah 46 in 47 sklepnih predlogov – da je treba pojem „kopija“ v smislu člena 9(1)(b) Direktive 2006/115 razlagati dosledno z enakim pojmom, kot je opredeljen v členu 1(c) in v členu 2 Ženevske konvencije.

55 Glede na navedene preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 9(1)(b) Direktive 2006/115 razlagati tako, da fonogram, ki vsebuje glasbene vzorce, prenesene iz drugega fonograma, ne pomeni „kopije“ tega fonograma v smislu te določbe, če tega fonograma ne prevzema v celoti ali v bistvenem delu.

Tretje vprašanje

- 56 Predložitveno sodišče navaja, da člen 24(1) UrhG, ki se po analogiji uporablja za pravico proizvajalca fonogramov, določa, da se neodvisno delo, ki je bilo ustvarjeno z uporabo dela drugega, lahko uporablja in izkorišča brez dovoljenja avtorja uporabljenega dela. Pojasnjuje, da ta „pravica do proste uporabe“ kot taka ne pomeni odstopanja od avtorske pravice, temveč kvečjemu določa omejitve, ki je neločljivo povezana s področjem varstva te pravice in ki temelji na ideji, da kulturno ustvarjanje ni mogoče brez opiranja na prejšnje dosežke drugih avtorjev.
- 57 Ker iz odgovora na drugo vprašanje izhaja, da reproduciranje, kot je to iz postopka v glavni stvari, ni zajeto s členom 9(1)(b) Direktive 2006/115, je treba v teh okoliščinah šteti, da predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali lahko država članica v svojem nacionalnem pravu določi drugo izjemo ali omejitev pravice proizvajalca fonograma iz člena 2(c) Direktive 2001/29 poleg tistih, ki so določene v členu 5 te direktive.
- 58 Kot je razvidno iz obrazložitvenega memoranduma predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi z dne 10. decembra 1997 (COM(97) 628 final) in iz uvodne izjave 32 Direktive 2001/29, je seznam izjem in omejitev iz člena 5 te direktive izčrpen, kar je Sodišče tudi večkrat poudarilo (sodbi z dne 16. novembra 2016, Soulier in Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, točka 34, in z dne 7. avgusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, točka 16).
- 59 V zvezi s tem je bilo v točki 32 te sodbe opozorjeno, da je namen harmonizacije, ki se izvaja z navedeno direktivo, ohraniti pravično ravnotežje – zlasti v elektronskem okolju – med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove pravice do intelektualne lastnine, na eni strani, ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov in splošnega interesa, na drugi.
- 60 Mehanizmi, ki omogočajo vzpostavitev pravičnega ravnotežja med temi različnimi pravicami in interesi, pa so določeni v sami Direktivi 2001/29, saj ta med drugim v členih od 2 do 4 na eni strani določa izključne pravice imetnikov pravic, v členu 5 pa na drugi strani izjeme in omejitve teh pravic, ki jih države članice lahko oziroma celo morajo prenesti, pri čemer morajo biti ti mehanizmi vseeno konkretizirani z nacionalnimi ukrepi za prenos te direktive in z njeno uporabo s strani nacionalnih organov (glej v tem smislu sodbo z dne 29. januarja 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 61 Sodišče je že večkrat presodilo, da je navdih za temeljne pravice, ki so zdaj določene v Listini, katere spoštovanje zagotavlja Sodišče, v skupnih ustavnih tradicijah držav članic in v smernicah iz mednarodnih pogodb o varstvu človekovih pravic, pri katerih so države članice sodelovale ali h katerim so pristopile (glej v tem smislu sodbo z dne 27. junija 2006, Parlament/Svet, C-540/03, EU:C:2006:429, točka 35 in navedena sodna praksa).
- 62 K pravičnemu ravnotežju, na katero je bilo opozorjeno v točki 32 te sodbe, prispeva tudi člen 5(5) Direktive 2001/29, s katerim se zahteva, da se izjeme in omejitve, določene v odstavkih od 1 do 4 člena 5 te direktive, uporabijo le v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem varovanega dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.

- 63 Če bi bilo v teh okoliščinah kljub izrecni volji zakonodajalca Unije, na katero je bilo opozorjeno v točki 58 te sodbe, vsaki državi članici dopuščeno, da uvede odstopanja od izključnih avtorskih pravic iz členov od 2 do 4 Direktive 2001/29 zunaj okvira izjem in omejitev, izčrpno določenih v členu 5 te direktive, bi bila ogrožena učinkovitost harmonizacije avtorskih in sorodnih pravic, ki se uresničuje z navedeno direktivo, in cilj pravne varnosti, ki se z njo dosega (sodba z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točki 34 in 35). Iz uvodne izjave 31 te direktive je namreč izrecno razvidno, da so imele obstoječe razlike pri izjemah in omejitvah nekaterih omejenih dejanj neposredne negativne učinke na delovanje notranjega trga na področju avtorske in sorodnih pravic, tako da je namen seznama izjem in omejitev, ki ga vsebuje člen 5 Direktive 2001/29, zagotoviti to pravilno delovanje.
- 64 Poleg tega morajo države članice, kot je razvidno iz uvodne izjave 32 te direktive, te izjeme in omejitve uporabljati dosledno. Zahteva po doslednosti pri izvajanju teh izjem in omejitev pa ne bi mogla biti izpolnjena, če bi države članice lahko svobodno določile take izjeme in omejitve zunaj okvira tistih, ki so izrecno navedene v Direktivi 2001/29 (glej v tem smislu sodbo z dne 12. novembra 2015, Hewlett-Packard Belgium, C-572/13, EU:C:2015:750, točki 38 in 39), pri čemer je Sodišče poleg tega že ugotovilo, da v nobeni določbi Direktive 2001/29 ni predvidena možnost, da države članice razširijo obseg navedenih izjem ali omejitev (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2014, ACI Adam in drugi, C-435/12, EU:C:2014:254, točka 27).
- 65 Glede na navedene preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da država članica v svojem nacionalnem pravu ne more določiti druge izjeme ali omejitve pravice proizvajalca fonograma iz člena 2(c) Direktive 2001/29 poleg tistih, ki so določene v členu 5 te direktive.

Četrto vprašanje

- 66 Predložitveno sodišče s četrnim vprašanjem – ki se nanaša na primer, v katerem bi bil ugotovljen poseg v izključno pravico proizvajalca fonograma do reproduciranja iz člena 2(c) Direktive 2001/29 – v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5(3)(d) te direktive razlagati tako, da pojem „citati“ iz te določbe zajema položaj, v katerem ni mogoče prepoznati dela, na katero se nanaša zadevno citiranje.
- 67 V skladu s členom 5(3)(d) Direktive 2001/29 lahko države članice določijo izjeme ali omejitve izključnih pravic reproduciranja in priobčitve javnosti iz členov 2 in 3 navedene direktive, kadar gre na primer za citate z namenom kritike ali ocene, če se ti nanašajo na delo ali na predmet sorodnih pravic, ki je že bil zakonito dan na voljo javnosti, če je naveden vir, vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče, in če je njihova uporaba v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen.
- 68 Najprej je treba ugotoviti, kot je to storil generalni pravobranilec v točkah 62 in 63 sklepnih predlogov, da lahko ob upoštevanju besedila člena 5(3)(d) Direktive 2001/29, ki se nanaša na „delo ali na predmet sorodnih pravic“, izjema ali omejitev iz te določbe velja za uporabo varovanega glasbenega dela, če so izpolnjeni pogoji iz te določbe.
- 69 Natančneje, s členom 5(3)(d) Direktive 2001/29 se za njegovo uporabo, kot je bilo opozorjeno v točki 67 te sodbe, zahteva, da je uporaba „v skladu s pošteno prakso ter v obsegu, ki ga zahteva poseben namen“, tako da zadevna uporaba za namene citiranja ne sme presežati mej tistega, kar je potrebno za uresničitev namena zadevnega citiranja.
- 70 Ker v Direktivi 2001/29 ni nobene opredelitve pojma „citat“, je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, na katero je bilo opozorjeno v točki 28 te sodbe, pomen in obseg tega izraza določiti glede na njegov običajni pomen v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem se uporablja, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je.

- 71 V zvezi z običajnim pomenom pojma „citat“ v vsakdanjem jeziku je treba ugotoviti, da bistvene značilnosti citatov izhajajo iz tega, da uporabnik, ki ni avtor, uporabi delo ali, splošneje, odlomek dela, da bi ponazoril neko razlogovanje, zagovarjal mnenje ali omogočil intelektualno soočenje med tem delom in razlogovanjem navedenega uporabnika, zato mora biti namen uporabnika varovanega dela, ki se namerava sklicevati na izjemo glede citiranja, interakcija z navedenim delom, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 64 sklepnih predlogov.
- 72 Natančneje, kadar ustvarjalec novega glasbenega dela uporabi zvočni vzorec (*sample*), ki je bil odvzet iz fonograma in ki je ob poslušanju tega novega dela prepoznaven, lahko uporaba tega zvočnega vzorca (*sample*) glede na okoliščine primera pomeni „citat“ iz člena 5(3)(d) Direktive 2001/29 v povezavi s členom 13 Listine, če je namen navedene uporabe interakcija z delom, iz katerega je bil vzorec vzet, v smislu, navedenem v točki 71 te sodbe, in če so izpolnjeni pogoji iz navedenega člena 5(3)(d).
- 73 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 65 sklepnih predlogov, pa za tako interakcijo ne more iti, kadar dela, na katero se nanaša zadevno citiranje, ni mogoče prepoznati.
- 74 Glede na navedene preudarke je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 5(3)(d) Direktive 2001/29 razlagati tako, da pojem „citati“ iz te določbe ne zajema položaja, v katerem ni mogoče prepoznati dela, na katero se nanaša zadevno citiranje.

Peto vprašanje

- 75 Najprej je treba ugotoviti, kot je razvidno iz točke 24 te sodbe, da se peto vprašanje nanaša zlasti na uporabo člena 2(c) in člena 5(3)(d) Direktive 2001/29 ter člena 9(1)(b) in člena 10(2), prvi pododstavek, Direktive 2006/115 s strani predložitvenega sodišča za rešitev spora o glavni stvari.
- 76 V teh okoliščinah se predložitveno sodišče sprašuje, ali te določbe prava Unije državam članicam pri njihovem prenosu dopuščajo polje proste presoje, saj se v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) določbe nacionalnega prava, s katerimi je prenesena direktiva Unije, načeloma ne smejo presojati glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja ustava Zvezne republike Nemčije, temveč le glede na temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravo Unije, če ta direktiva državam članicam ne dopušča nobenega polja proste presoje pri njenem prenosu.
- 77 Glede na odgovor na drugo in četrto vprašanje je treba šteti, da predložitveno sodišče s petim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(c) Direktive 2001/29 razlagati tako, da pomeni ukrep popolne harmonizacije.
- 78 V zvezi s tem je treba opozoriti, da na podlagi načela primarnosti prava Unije, ki je bistvena značilnost pravnega reda Unije, to, da se država članica sklicuje na določbe nacionalnega prava, čeprav so ustavnopravne, ne sme posegati v učinkovitost prava Unije na ozemlju te države (sodba z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 59).
- 79 V zvezi s tem je treba poudariti, da mora biti raven varstva temeljnih pravic iz Listine – ker gre pri prenosu direktive, ki ga izvedejo države članice, vsekakor za položaj iz člena 51 Listine, v katerem države članice izvajajo pravo Unije – pri takem prenosu dosežena ne glede na polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri tem prenosu.
- 80 Kadar pa se – v položaju, v katerem ravnanje držav članic ni v celoti določeno s pravom Unije – z nacionalno določbo ali ukrepom to pravo izvaja v smislu člena 51(1) Listine, lahko nacionalni organi in sodišča uporabijo nacionalne standarde glede varstva temeljnih pravic, če ta uporaba ne ogrozi ravni varstva iz Listine, kot jo razlaga Sodišče, niti ne posega v primarnost, enotnost in učinkovitost prava Unije (sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, točka 60, in z dne 26. februarja 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, točka 29).

- 81 Tako je v skladu s pravom Unije, da nacionalna sodišča in organi določijo, da je ta uporaba odvisna od okoliščine, na katero je opozorilo predložitveno sodišče, in sicer da določbe direktive „dopuščajo polje proste presoje za njihov prenos v nacionalno pravo“, če se ta okoliščina razlaga tako, da se nanaša na stopnjo harmonizacije, ki se izvaja z navedenimi določbami, pri čemer je taka uporaba mogoča le, če se s temi določbami ne izvaja popolna harmonizacija.
- 82 V obravnavani zadevi je treba navesti, da je cilj Direktive 2001/29 harmonizirati samo nekatere vidike avtorske in sorodnih pravic, pri čemer je poleg tega iz več njenih določb razviden namen zakonodajalca Unije, da se pri izvajanju te direktive državam članicam podeli polje proste presoje (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 57).
- 83 V zvezi z izključno pravico imetnikov iz člena 2(c) Direktive 2001/29 je bilo v točki 27 te sodbe opozorjeno, da države članice v skladu s to določbo določijo izključno pravico proizvajalcev fonogramov, da za svoje fonograme dovolijo ali prepovejo, „neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma“.
- 84 V navedeni določbi je tako nedvoumno opredeljena izključna pravica reproduciranja, ki jo imajo proizvajalci fonogramov v Uniji. Ta določba poleg tega ne vsebuje nobenega pogoja in njeno izvajanje oziroma njeni učinki niso odvisni od nobenega akta.
- 85 Iz tega izhaja, da člen 2(c) Direktive 2001/29 pomeni ukrep popolne harmonizacije vsebine pravice, ki jo vsebuje (glej po analogiji, kar zadeva izključno pravico imetnika znamke Evropske unije, sodbi z dne 20. novembra 2001, Zino Davidoff in Levi Strauss, od C-414/99 do C-416/99, EU:C:2001:617, točka 39, in z dne 12. novembra 2002, Arsenal Football Club, C-206/01, EU:C:2002:651, točka 43).
- 86 Glede na navedene preudarke je treba na peto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(c) Direktive 2001/29 razlagati tako, da pomeni ukrep popolne harmonizacije vsebine pravice, ki jo ta člen vsebuje.

Stroški

- 87 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- Člen 2(c) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah razlagati tako, da izključna pravica, ki je s to določbo podeljena proizvajalcu fonogramov, da dovoli ali prepove reproduciranje svojega fonograma, temu proizvajalcu omogoča, da nasprotuje temu, da tretja oseba uporabi zvočni vzorec – četudi zelo kratek – iz njegovega fonograma, da bi ta vzorec vključila v drug fonogram, razen če je ta vzorec vanj vključen v spremenjeni in pri poslušanju neprepoznavni obliki.**
- Člen 9(1)(b) Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine je treba razlagati tako, da fonogram, ki vsebuje glasbene vzorce, prenesene iz drugega fonograma, ne pomeni „kopije“ tega fonograma v smislu te določbe, če tega fonograma ne prevzema v celoti ali v bistvenem delu.**

3. **Država članica v svojem nacionalnem pravu ne more določiti druge izjeme ali omejitve pravice proizvajalca fonograma iz člena 2(c) Direktive 2001/29 poleg tistih, ki so določene v členu 5 te direktive.**
4. **Člen 5(3)(d) Direktive 2001/29 je treba razlagati tako, da pojem „citati“ iz te določbe ne zajema položaja, v katerem ni mogoče prepoznati dela, na katero se nanaša zadevno citiranje.**
5. **Člen 2(c) Direktive 2001/29 je treba razlagati tako, da pomeni ukrep popolne harmonizacije vsebine pravice, ki jo ta člen vsebuje.**

Podpisi